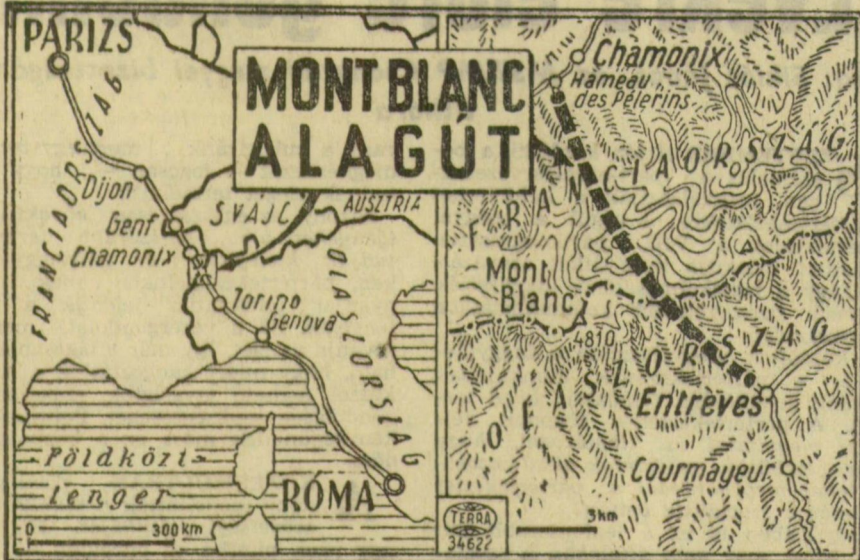

A Mont Blanc alatti új autótút Vendégeink érdeklődése

Beszámoltunk már olvasóinknak arról, hogy augusztus 14-én délelőtt háromnegyed 11-kor jelentős szakaszához érkezett el a Mont Blanc alatti autótútépítés: »kirobbantották« a Franciaország és Olaszország felől egyidejűleg megkezdett alagútszakaszt még elválasztó sziklafalat. A három és fél éve folyó alagútépítés ezzel befejező szakaszába jutott.

Az Európa legmagasabb hegycúcsa (4807 méter) alatti alagút építésének célja, hogy megrövidítsék a Franciaország és Olaszország közötti autótútszakaszt. Az 1963 telén, vagy a rákövetkező év tavaszán teljesen elkészülő földalatti autótút, amely 11,6 kilométer hosszú és 6,7 méter széles lesz, a Párizs és a Torino közötti útszakaszt 232, a Párizs és a Róma közötti útszakaszt pedig 200 kilométerrel rövidíti meg.

A világ e leghosszabb földalatti autótútjának megépítését szükségessé tette az a körülmény, hogy Franciaország és Olaszország közötti e legfontosabb út magas hágókon vezet keresztül és a két és fél ezer méter magasságon túl kora ősztől késő tavaszig néhány útszakasz teljesen használhatatlan. Ha a földalatti autótút teljesen elkészül, nem lesz szükség arra, hogy a hóakadályok miatt az említett évszakban nem használható autótútszakaszokat vasúti teherkocsikon szállítsák az egyik országból a másikba és lehetővé válik a két országot összekötő utak nagyfokú tehermentesítése is.

A franciaországi Chamonix völgyét az olaszországi Entrevésől összekötő földalatti autótút franciaországi szakasza 8, olaszországi szakasza pedig 3,6 kilométer hosszú. Az autótút bejárata francia oldalon 1274, olasz oldalon pedig 1380 méter magasságban van. Térképünkön feltüntetjük a Párizs és a Róma közötti útvonalat, illetve az Alpok

alatti új francia–olasz autótút kezdő- és befejező pontját.

Sok játékujdonság kerül az üzletkebe

Már megkezdődtek a szállítások

Megkezdődött a nagyarányú szállítási munka a Sport-, Hangszer- és Játékárú Nagykereskedelmi Vállalat szegedi lerakataiba. Naponta már nyolc-tíz, 180–200 kilométeres távra érkezik a népi demokrátiás országokból és a hazai játékgyárakból. Ezekben azok az újfajta, érdekes játékszerek vannak, melyekkel idén lépik meg a gyermekeket.

Előjárójában elárulunk néhányat az újdonságokból. Kínai gyártmányú a kecses, lökhajtásos repülőgép, az NDK-ban készítették a változatos fémépítőszerkezeteket, és a nyolcfajta társasjátékot tartalmazó dobozt. Csehszlovákiából elektromos, technikai játékokat kaptunk. Nagyon kecsesek az új kivitelű és olcsóbb, elemmeghajtásos személy-

és teherautók, valamint a korszerű pillenő autók. Még a felnőttek is használhatják otthoni munkához a politechnikát kedvelő gyermekeknek összeállított szerszámoszládat, melyben gyalu, furdancs, fogó, kalapács, véső, fűrés, és más szerszámok találhatók. Jól egészítik ki a választékot az izléses műanyag babák, érdekes, hűzós fajták. Ezerszámszámra szállítják most már a pettyes gumilabdákat is, melyeket kisebb-nagyobb méretben Nyíregyházán készítenek. Ezeket egyébként egy ideig nem lehetett kapni az üzletkeben. A hollóvári porcelángyár most először gyönyörű gyermek-porcelánkészletekkel lépett a játékpiacon, melyeket gyermekzsúrokra is jól lehet használni.

Összesen mintegy hatvan újfajta játékot vár szeptember derekára a szegedi lerakattól. Ezekből szeptember 3–12. között árubemutatót tartanak egész Dél-Magyarország kiskereskedelmi vállalatai, földművelésszövetkezetek részére. A kirakatokba csak ezután kerülnek az új játékok.

A II. országos autóstalálkozó Szegeden

Tavaly rendezte először a Magyar Autóklub szegedi csoportja a szabadtéri játékok idején az első autóstalálkozót. Akkor mintegy 60 személy utazott Szegedre, idén azonban 250-en 80 autóval jönnek az ünnepi játékokra. Az ország több városából: Szekesfehérvárról, Miskolcra, Szombathelyről, Sopronból, Tatabányáról azonos időpontban, ma délután 3 és 5 óra között érkeznek Szegedre a csillagtúra, a Roosevelti téri

turistaszállóhoz. Itt az autókлуб vezetője fogadja a vendégeket, akik számára háromnapos sokoldalú programot készítettek elő. Szombaton este megtekinthetik az Aida-t, vasárnap délelőtt csoportos városnézésen vesznek részt, délután pedig közös ebédet az Új-szegedi Vigadóban. Este megtekinthetik Az ember tragédiáját, hétfőn egyéni szórakozás és hazautazás szerepel a programban.

Szegedi idegenvezetők élményeiből

A gyakorlott, több nyelvet beszélő idegenvezetők közül néhányat véletlenül összefutottunk. Eppen akkor, amikor újabb csoportokkal mentek városnézésre. Kisbánya egyetemi hallgató például öt éve vezet hazai és külföldi vendégeket, s ez idő alatt egész sor élményt gyűjtött, amelyekből most néhányat közlunk.

Mekkora a Széchenyi tér?

— A legtöbben azt kérdezik — mondja —: Vannak-e még Szegeden boszorkányok? Ezt a kérdést természetesen nem lehet komolyan venni, de a férfiak váltig bizonygatják, hogy még mindig vannak itt boszorkányok, csak rá kell nézni a szegedi lányokra. Hogy hány

ablak van a Fogadalmi templom, az a legtermészetesebb kérdések közé tartozik. Ugyancsak megkérdezik: hány síp van a templom híres orgonájában, és hány négyzetméter a Széchenyi tér. Nem egy érdeklődő természetesen az efféle kuriózumokkal zavarba akar hozni és csodálkozik, amikor kérdéseire pontos választ kap: a Fogadalmi templomnak 112 ablaka van; az orgonán 1180 síp, a Széchenyi tér pedig 50 ezer négyzetméter.

Meglepődnek a város láttán

Vadász János építészmernök három éve áll az Idegenforgalmi Hivatal szolgál-

latában, mint idegenvezető. Német és francia vendégeket szokott kalauzolni, s a szegedi látványokból semmit sem hagy ki. Elve, hogy valamilyen külföldi a lehető legszebb élményekkel távozzon Szegedről.

— Néhányan — mondotta Vadász János — nem is titkolják megleszédésüket a város láttán. A németek közül például a legtöbben csak Budapestet ismerik az országból, s azon túl semmit, vagy csak nagyon keveset, avagy legalább is hírből a gulyást, a fokost, a csikóst. De hol vagyunk mi már attól, amikor ezek a fogalmak megtévesztően hatottak a minket nem ismerőkre. Meg kell mondani őszintén, hogy fiatal műemlékeink nem nagyon érdeklik a külföldieket, annál inkább a város szabályos alaprajza és arculata, a tisztaság, a parkok, a rengeteg virág.

— Sok külföldi — folytatja Vadász János — kész programmal érkezik Szegedre. Első helyen szerepel természetesen a szabadtéri játékok egy-egy előadásának megtekintése. Utána következik a fűveskert látogatás, majd a dóm orgonájának meghallgatása. A városképből különösen tetszik a külföldi vendégeknek az ország egyik legmodernebb épülete, a Csongrád megyei tanácsháza, valamint a Koránai rakparton a hétemeletes, modern lakóház.

Megszámolta a rendőroket

— Voltam nemrégiben Budapesten egy német vendéggel — hangsúlyozta élményei közül Vadász János —, aki a Német Szövetségi Köztársaságból jött. Eppen a Hősök terétől mentünk autóbusszal a Gellért Szállóig, miközben láttam, vendégem az újján számol valamit. Megkérdeztem tőle: mit számol?

— Azt, hogy hány rendőrt látok ezen az úton.

— És hányat számolt eddig? — kérdeztem. „Hatot” — mondta a vendégem, majd így folytatta: — Kérem, ez bámulatosan kevés. Ilyen hosszú útvonalon és csak hat rendőr?! Nahát! Nálunk azt mondták, hogy minden utcáson fűrtökben vannak a rendőrök”.

L. F.

Herceghalmon lesz az országos szántóverseny döntője

A múlt ősztől és az idei tavaszon zajlottak le a termelői üzemekben, majd a járásközségi és traktoros szántóversenyek, amelyek tulajdonképpen »előmérkőzések« voltak. Ezt követően 130 traktoros a megyei döntőn mérte fel egymást, majd az országos szántóverseny döntőjével egyidőben a mezőgazdasági kiállításán látható különböző hazai és külföldi gépeket Herceghalmon üzemelés közben mutatják be a látogatóknak.

A szántóversenyek célja, hogy megmutassák a traktorosok tudását, ügyességét. Az országos versenyt szeptember 18-án a Herceghalmi Állami Gazda-

VADÁSZ FERENC:

AZ ÖRVÉNY

Uisszanéz

(24) Ezek hárman nem akarják abbahagyni. Hülyeségeken civakodnak, ahelyett, hogy az életükről gondolkodnának. Vajon otthon hogyan vélekednek ilyesmikről az emberek?

Tegnap ezen vitakoztunk. Pityu azt mondja, az ítélet napját csak késleltetni lehet, elhárítani nem. Katona Sanyi szerint az győz, aki megelőzi a másikat. András néha úgy beszél, mintha Magyarországon volna, és felszólalna egy várpalotai párttaggyűlésen. Azt erősíti, hogy az oroszok nem akarnak háborút. A főnök keresztnben lenyelte, ha meghallaná. Meg, hogy az oroszok nem félnek, és Kádárék sem félnek, mert az a véleményük, hogy éppen a nagy feszültség menti meg a békét, mert a Nyugat vezetőit a szovjet ereje megfontoltaságra, óvatosságra kényszeríti.

Amikor Sinkó elment, először úgy látszott, mintha erősödött volna köztünk az összefogás. Nem azért, mintha vele nem lettünk volna jó barátságban. Rendes fiú volt. Csak éppen a legvégén támadt egy kis zavar, a japán lány miatt. Pityu »miss Butterfly«-nak hívja.

Azt gondoltam, Berenike várászlata eloszlik. András szívesen helyettesítene eltávozott riválisát. De Berenike olyan hozzá is, amilyen Sinkóhoz volt eleinte. Most már úgy látom, András is csak valamilyen csodára vár. Azt reméli, egy napon őt is meglepi a lány — mint annak idején Gábert —, s kedves lesz hozzá, közvetlen, szeretetreméltó. Egyelőre semmi jel sem mutat arra, hogy ez a nap egyszer elkövetkezik.

Combomon a szúrás csontot ért, nyirkos ősi időben fájást érzek. Nem éles, nem túlságosan kellemetlen, de olykor nyugtalanító. Arra emlékezteti az embert, hogy egyszer beteg is lehet. S betegnek lenni sehol se jó, de kétszerezsen rossz idegenben.

Fájdalom, emlékezés, bánat ellen csak Andrásnak van kipróbált orvossága. En se kedvelem az italt, de most istenigazából benyakalok a legerősebből, mert csontomig ér a nedvesség, s riaszt az eső is: az itteniek búznak előle, azt mondják, cseppjeiben megbújják a halál.

Légy hozzánk irgalmas, Stroncium 90.

A szomszédos ágy üres, jobbról is, balról is. Négyen élünk a nagy hálóteremben. Póker játszunk. A két Forth Bragg-i és mi Vándorral, akik Fort Jacksonban jártuk ki az iskolát.

Meleg van. Meleg a bánya is, de amikor kibújsz a szabadba, az alkonyati friss, illatos levegő mindenért kárpótol. Egy ugrásra van a Balaton, vasárnap hajnalban motorra pattansz, s már a legközelebbi partszakaszon kikötsz. A főveny érintetlen, mintha ember sose járt volna rajta, a csillogó kavicsos homokon halkán csobog a víz.

Itt az idegen szigeten nyakszirtedre hág, homlokodat szorítja, halántékdra telepszik a mozdulatlan fojtottság.

Julika üzenete kinos. Nem tudom magam elé idézni őt, képzelemből nem futja, hogy megformáljam alakját. Ő a messzeség, az elérhetetlenség. Az apja, Molnár Vili, ötvenötven együtt dolgozott velem. Hallani vélem szavait, látom mozdulatait, haragját, jó kedvét. Halványodón ugyan, de él emlékeimben, egy ideig talán kísér még kisiklott életem útján.

Amikor eljöttem hazulról, szinte egy darabka ország jött velem. A pesti ismerősök, a veszprémi — a tanárok, az iskolatársak — a nehéz léptű cizmás peremartoniak képe is elkísért Ausztriába. Valamennyi ismerős utánam jött az Ardennek vidékére, át a La Manche csatornára Edinburgba, Glasgowba, s még a tengeren túlra, Catus Kilmerbe is...

Forth Jacksonban már el-elmaradoztak. Az ember hamar felejt. A kiképzés és a szolgálat, a nehézségek gyakran befeléfordulásra kényszerítettek. Felvillant és elhalványult egy emlék, eltűnt egy keresztnév, másszor egy vezetőknév nem jutott eszembe. Az arcok elmosódtak, hónapról hónapra, évről évre kevesebben lesznek velem. Az otthonmaradottak sorsát sem ismerem, útjuk elvált az enyémtől.

Elszabadult egy csille a lejtős pályán: nem lassul, gyorsul a futása.

Vili bácsi széles arccsontja, apró szeme, nevető szája olykor világosan kirajzolódik előttem. Gyakran megcsik, hogy már őt is hiába keresem. Kétségbeesetten erőlködöm ilyenkor, hogy halljam a hangját. Megszokott szavai is kihullottak belőlem. Csupán egyetlen napunkra emlékszem most is élesen.

Talán a legforróbb nyári nap volt ötvenötben, július utolsó napja. Azért emlékszem rá, mert a huszadik születésnapomat ünnepeltem. Előző napon megbeszéltük a brigáddal, hogy siht után találkozzunk, lemosunk a torkunkat. De reggel a leszálláskor Vilit nem láttam a kasban. Szájról-szájra járt: ma igazolatlanul hiányzik az öreg. Nem értettem, miért jelentős ez. Másokkal is előfordult már ilyesmi. De ahogy mondták, abban volt valami, amit csak a beavatottak értek. Kérdeztem »Tán be-

teg?« »Mi van vele?« Természetesen hangoon felelték, mintha illet volna tudnom: ez a nap Vili igazoltan igazolatlan munkanapja minden esztendőben.

Délután se jött el a vendéglőbe. Másnap ott állt a helyén. Vállaltvont:

»Ígértem, de nem mehettem. Ezen a napon nem«.

Aztán a szénfal mellett darabosan, nehézkesen váltott nekem. Megtízelt a bizalmával, mert kedvelt engem. Negyvenkétben Tokodon dolgozott, az Erzsébet-aknában, — mesélte, — Haditermelés folyt. Nagy hajszra, szigorúsággal, fegyvel. Mégis ezen a napon reggel elaludt. Megremült. Sose járt így. S még csak különösebb magyarázat sem talált a dolognak: előző este időben lefeküdt. Nagyon félt a következményektől. A százados kegyetlen, rossz ember volt. Elbarangolt a határba, — emlékezett tovább Vili — kerülte az embereket. Csak a hangos riadalom szólította vissza a községbe. Szerencsétlenség történt a bányában. Negyvenkét társa halt meg ezen a napon. Egyedül ő maradt életben. Azóta — mondta — egyetlen július harmincegyedikén sem száll le a bányába, se Tokodon, se Várpalotán.

A háború után került Molnár Vili Veszprém megyébe. Igazolatlanul maradt távol a munkából az én huszadik születésnapomon.

De már ismerte az igazgató is, a párttitkár is ezt a históriát. Elnézték neki a munkafegyelmem ismételt megsértését: »A bányász babonás« — mondták.

A bányász babonás?

Apám nem az. Olyannak nézi az életet, amilyen a valóságban. A sorsa megedzette, Ezért nem akar nekem se megbocsátani. Ezért a konok hallgatása. Megtagadott. Pedig milyen nagyon szeretett. Kicsi dolgokban sose volt kérlelhetetlen. Elnézte sok hibámat.

A bort ő se veti meg. Ha a kelleténél többet iszik, akkor is legfeljebb jókedvű, a szokottnál többet beszél. Olyankor elérzékenyedik, könnyű fátyolozza a szemét és a multat emlegeti.

Gyakran rosszalotta, hogy ezt én nem nagyon értettem. Nem hatottak rám túlságosan a régi históriák. Pedig tudtam, hogy régebben nagy volt nálunk a szegénység. Azt is, hogy apám nyulakat tartott, azokból került hús az asztalra. De — így mesélték az öregek — jó volt az aszulevelés mára is. Annak ürügyén járhatott hozzánk akkoriban baráti társaság: néhány felmentett bányász és egy-két idősebb. Eleseget hoztak, vagy vittek, meg nyulat cseréltek, s beszéltek, susmogsoltak, politizáltak, míg anyám figyelt, hogy ne zavarja őket senki. Apámnak sose voltak elég figyelmes és érdeklődő hallgatója. Pedig arra is emlékezett az utolsó háborús télen a csendőrok bányászokat kísérték a laktanyába.

(Folyt. köv.)